

Může neziskovým organizacím ještě něco nabídnout status VP?

Význam statusu

- ❑ Není nutná existence statusu jako samostatného právního institutu. Nutná je existence dostatečně přesných kritérií pro určení subjektu vykonávajícího veřejně prospěšnou činnost.
- ❑ Smysl existence statusu:
 - **Veřejnost** (orientace v neziskovém sektoru – dárci, příjemci služeb, členové atd.)
 - **Neziskové organizace** (čitelnost prostředí působení, zejména z hlediska financování)
 - **Veřejný sektor** (efektivita vynakládání veřejných prostředků, podpora veřejně prospěšných aktivit s vyloučením svévole)

Aktuální výchozí stav

- ❑ **Daně** – Dlouhodobá aktivita Ministerstva financí směřující k daňovému režimu (veřejně prospěšných) subjektů podle účelu činnosti, nikoli podle právní formy
 - První etapa – VI. n. z. kterým se mění některé zákony v oblasti daní (Sněmovní tisk 873) – Zajištění daňové neutrality zdaňování příjmů z podílů na zisku u svěřenského fondu a rodinné fundace ve srovnání s příjmy z nevyčleněného majetku
 - Druhá etapa – Nová koncepce zdanění
- ❑ **Dotace** – Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO pro rok 2017
 - Nesouhlas příslušných resortů s vázaností poskytování dotací na explicitní status veřejné prospěšnosti
 - Nesouhlas neziskového sektoru
- ❑ **Právní stav** – občanský zákoník
 - Předpoklad úpravy statusu jiným právním předpisem
 - O odnětí statusu rozhoduje soud

Možné cíle právní úpravy

- ☐ **Bližší vymezení veřejné prospěšnosti**
- ☐ **Zvýšení transparentnosti a důvěryhodnosti neziskového sektoru**
- ☐ **Podpora veřejně prospěšných aktivit ze soukromých zdrojů**
- ☐ **Zjednodušení pohledu na český neziskový sektor z hlediska zahraničních dárců a jiných podporovatelů (i veřejnoprávních)**

Vymezení veřejné prospěšnosti

- ❑ Pojmové znaky veřejné prospěšnosti vymezuje občanský zákoník s relevancí pro celý právní řád
- ❑ Zvláštní zákon stanoví jen způsob plnění podmínek stanovených občanským zákoníkem
 - ❑ Bezúhonnost
 - ❑ Osoby mající podstatný vliv na rozhodování právnické osoby
 - ❑ Hospodárné využívání jmění k veřejně prospěšnému účelu
 - ❑ Poctivost zdrojů nabytého majetku
- ❑ Demonstrativní výčet činností přispívajících k dosahování obecného blaha
- ❑ Činností přispívající k dosahování obecného blaha je i činnost prospívající jen určitému okruhu osob, který není úzce vymezen

Transparentnost, důvěryhodnost

Aspekt transparentnosti a profesionality	„Větší“ nezisková organizace (se zaměstnanci) ¹	„Běžná“ nezisková organizace ²
Funkční webová stránka	94,1 %	29,0 %
Výroční zpráva přístupná na webu	94,1 %	23,0 %
Existence poslání a/nebo vize na webových stránkách	35,3 %	48,6 %
Finanční výkazy ve výroční zprávě	41,2 %	56,3 %
Uvedení původu zdrojů (jmen dárců)	58,8 %	44,6 %
Transparentní bankovní účet	11,8 %	1,5 %

- ❑ „pouze třetina neziskových organizací provozuje domovské webové stránky. Méně než čtvrtina NNO zpřístupňuje na webu svou výroční zprávu. Organizace také mnohdy neumějí prezentovat poslání, čili globální účel své existence. Namísto toho spíše vyjmenovávají aktivity, které v dané chvíli uskutečňují. Je zajímavé, že rozdíl v transparentnosti malých organizací působících zpravidla bez zaměstnanců a tzv. profesionalizovaných organizací se zaměstnanci, je relativně nevýrazný.“
- ❑ Zdroj: Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 - 2020

Podpora ze soukromých zdrojů

- ☐ **Dary od fyzických osob** – každoročně přispívá na charitu jen necelých 20 % občanů
 - ☐ **Firemní filantropie** – stagnující objem darů
 - ☐ **Veřejné sbírky** – v roce 2013 oznámeno 682 sbírek, v roce 2014 oznámeno 490 sbírek, k 31. 12. 2014 konáno 687 sbírek na dobu neurčitou
 - ☐ **Nadační příspěvky**
 - ☐ **Dobrovolnická činnost**
 - ☐ **Poptávka po službách**
-
- ☐ Zdroje: Státní politika vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 - 2020
 - ☐ Kalousová, P.: „Dárcovství a filantropie firem a individuálních dárců“

Aktuální legislativní aktivita

- ❑ Návrh zákona o statusu veřejné prospěšnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o statusu veřejné prospěšnosti) (Čj. OVA 1384/16)
- ❑ Projednáván v pracovních komisích Legislativní rady vlády
- ❑ Soukromoprávní status jako „značka kvality“
- ❑ Demonstrativní výčet činností přispívajících k dosahování obecného blaha
- ❑ Povinnosti právnické osoby se statusu nastaveny se zřetelem k účelu statusu:
 - ❑ použití zisku z činnosti jen pro naplnění poslání, zákaz rozdělovat zisk
 - ❑ vnitřní kontrolní mechanismy – existence kontrolního orgánu
 - ❑ zpráva o činnosti pravidelně zakládáná do sbírky listin veřejného rejstříku
 - ❑ pravidla o střetu zájmů
- ❑ Úprava rozhodování o právu na zápis statusu, zápisu statusu do veřejného rejstříku a některých otázek spojených s odnětím statusu
- ❑ Předpokládáná účinnost k 1. 1. 2018

Děkuji za pozornost
